

Názov projektu:

Certifikovaný študijný program pre certifikovanú pracovnú činnosť PSYCHOTERAPIA v zmysle oznámenia MZD č. 237/2006 Z.z. a výnosu z 12. apríla 2006 č. 04765/2006-SL, ktorým sa ustanovujú vzorové špecializačné študijné programy a vzorové certifikačné študijné programy.

Modul:

Vzdelávanie a výcvik v koncentratívnej pohybovej terapii

Realizátor projektu:

Slovenská psychoterapeutická spoločnosť, P.O. Box 21, 911 01 Trenčín -právnická osoba, nezisková organizácia

Vzdelávanie a výcvik vykonáva:

Slovenská spoločnosť pre koncentratívnu pohybovú terapiu, Martinčekova 18, Bratislava

Cieľ projektu:

v súlade so základným projektom.

Odborný garant:

v súlade so základným projektom

zodpovedný za dodržanie štruktúry:

Slovenská spoločnosť pre koncentratívnu pohybovú terapiu.

Predseda:

Mgr. N. Uhnák.

Opis modulu:

Odbor:

certifikovaná pracovná činnosť – psychoterapia. V súlade so základným projektom vzdelávania a výcviku.

Organizátor:

Slovenská spoločnosť pre koncentratívnu pohybovú terapiu Miesto konania: SPIRARE, Americké námestie 3, Bratislava

Charakteristika:

modul – vzdelávanie a výcvik koncentratívnej pohybovej terapii
Základné charakteristiky modulu projektu sú v súlade so základným projektom.

Charakteristika vzdelávania a výcviku v module – koncentratívna pohybová terapia

Koncentratívna pohybová terapia (KPT) je hlbinne psychologicky fundovaný psychoterapeutický smer, ktorý rozvinuli v nemecky hovoriacich krajinách na základe praxe a prístupu Elsy Gindler teoretici a praktici metódy (Stolze, Gräff, Hochgerner) . Táto metóda patrí k prepracovaným a účinným psychoterapeutickým postupom. Od obvyklých hlbinne psychologicky fundovaných psychoterapií sa odlišuje prácou s telesným prežívaním v štruktúrovaných ponukách, ktoré sú východiskom pre žiaduce zmeny v živote pacientov (klientov) – redukcia až vymiznutie neurotických a psychosomatických symptómov, postojové zmeny, hlbšie zmeny osobnosti, zmeny životného štýlu, zmeny vo vzťahoch a v rodinnom živote napomáhajúce duševné zdravie. Metóda bola vyvinutá v prostredí psychosomatických kliník

pre dospelých, našla však aj uplatnenie pre prácu s deťmi, rodinami a pacientmi s psychózou. S metódou je možné pracovať v terapeutickej skupine, ako aj v individuálnej psychoterapii.

Dôležitou indikáciou pre KPT sú krátke terapie (individuálne, resp. skupinové) s 15 - 20 sedeniami a krízové intervencie. KPT však umožňuje aj dlhotrvajúcu liečbu, ktorá vedie k zmenám v štruktúre osobnosti. KPT je obzvlášť indikovaná pri liečbe psychosomatických pacientov, pretože priamo pracuje s telesným prežívaním – reflektuje jeho psychopatológiu a kreuje u pacientov (klientov) telesné prežívanie bez psychopatologických fenoménov. KIP je vhodná aj pre pacientov s menej rozvinutou schopnosťou introspekcie a rovnako pre ľudí so silne intelektualizovanou obranou.

Vzdelávanie KPT terapeuta prebieha systémom skupinových seminárov, ktoré majú v úvode výcviku v KPT zážitkový charakter, čo je zamerané na oboznámenie sa s metódou formou zážitku na sebe. Po absolvovaní zážitkovej časti výcviku frekventanti absolvujú blok špeciálnych seminárov zameraných na teóriu, metodológiu, indikácie metódy v rôznych nozologických okruhoch. V závere vzdelávania je vyhradený priestor pre supervíziu frekventantov v ich začínajúcej praxi s metódou. Znalosti, ako aj praktické zručnosti sa podporujú štúdiom odbornej literatúry. Práca s KPT vyžaduje veľké spektrum afektívnej rezonancie, vcítania, schopnosti s porozumením sprevádzať pacienta jeho prežívaním, preto by kandidáti mali podporovať vlastný osobnostný vývoj, pričom je nevyhnutná aj skúsenosť zážitku na sebe v individuálnej psychoterapii, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť vzdelávania. Po absolvovaní úvodnej skupinovej zážitkovej časti výcviku nasleduje v systéme vzdelávania kandidátsky rozhovor, po uskutočnení ktorého je kandidát oprávnený začať s vlastnými prípadmi pod supervíziou – svoju prax permanentne obohacuje vedomosťami a praktickými zručnosťami nadobúdanými v priebehu celého výcviku. V závere vzdelávania frekventant realizuje náčuv vedenia skupiny zameraný na reflexiu terapeutického procesu a roly terapeuta. Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou skúškou, ktorá pozostáva z obhajoby kazuistickej štúdie, preukázania dostatočnej psychoterapeutickej kompetencie vo vedení terapeutickej skupiny.

Lektori, ktorí vedú semináre, sú psychoterapeuticky vzdelaní lekári a klinickí psychológovia s bohatou praxou v KPT.

Prijímanie uchádzačov:

v súlade so základným projektom vzdelávania a výcviku.

Uchádzač z uvedených základných odborov sa môže prihlásiť do študijného programu po 3 mesiacoch praxe, štúdium môže prebiehať paralelne s inými študijnými programami, napr. špecializačnými – atestačnými.

Výber uchádzačov:

do vzdelávania výcviku sa zaraďujú uchádzači v súlade so základným projektom. Špecificky sa kladie dôraz na osobnostnú kompatibilitu uchádzača s metódou KPT, jeho senzitivitu pracovať s telesným prežívaním u seba a pacienta, ako aj

na všeobecné osobnostné dispozície k vykonávaniu profesie psychoterapeuta ako sú empatia, autenticita a dostatočné ukotvenie v jeho profesii.

Rozsah teoretických vedomostí:

modul rozvíja rozsah uvedený v základnom projekte. Vzdelávanie v KPT je štrukturované tak, aby jeho absolvent vedel na základe rozpoznania psychickej poruchy resp. problematiky pacienta indikovať adekvátne kroky KPT, ktoré súčasne majú svoje zakotvenie v teoretickom hlbinnom psychologickom základe. Z toho vyplýva aj štruktúra vzdelávania obsahujúca:

- zážitkovú skúsenosť a metodológiu
- teoretické vzdelávanie
- supervíziu
- sebaskúsenostnú terapiu
- klinickú prax.

Metodológia a zážitok na sebe: 350 hod

- zážitok na sebe v terapeutickej výcvikovej skupine frekventantov - 240 hod.
- metodológia pre skupinovú a individuálnu formu terapie - 98 hod.

Špeciálne semináre:

- KPT a vývinová psychológia
- KPT a psychosomatika
- KPT a psychózy
- KPT s deťmi a rodinou
- KPT a závislosti
- KPT a poruchy správania (agresivita)
- KPT a sexualita
- KPT a poruchy príjmu potravy
- KPT a psychotrauma
- náčuv terapeutickej práce v skupine - 12 hod

Teoretické vzdelávanie: 150 hod.

Supervízia: 200 hod

Individuálna sebaskúsenostná terapia: 150 hod.

Praktikum psychoterapeutickej práce: 600 hod

- priebežne, z toho min. 200 hodín v psychiatrickom zariadení

Spolu: 1 450 hod.

Bližší opis vyššie uvedeného uvedeného:

Sebaskúsenostná zážitková skupina:

Táto je tvorená 10 – 15 frekventanmi pod vedením lektorského páru. Lektorský pár ostáva stabilný pre celú skupinu, prípadne dôjde k jeho obmene po 2/3 behu skupiny. Skupina má uzavretý charakter a slúži ako zážitkový rámec výcviku, ktorý poskytuje bázu na oboznámenie sa s metódou KPT a implicitným učením sa základného formátu práce s KPT. Tvorí tiež priestor na facilitáciu adekvátneho osobnostného zrenia, ktoré je nevyhnutnou podmienkou psychoterapeutickej profesie. Rovnako tvorí východisko pre individuálnu

sebakúsenostnú psychoterapiu. Po ukončení skupiny kandidátskym pohovorom sa frekventantovi odporúča pokračovať vo vzdelávaní s podporou jeho vlastnej praxe s metódou pod supervíziou. Táto časť vzdelávania trvá 2 roky.

Špeciálne semináre

Ďalej v priebehu vzdelávania nasleduje absolvovanie týchto seminárov. Tejto časti vzdelávania sú vyhradené 2 roky vo vývinovej psychológii z pohľadu hlbínne – psychologického prístupu a jej prepojenie s KPT.

- KPT a psychosomatika - obsahom seminára je orientácia v psychosomatike z pohľadu hlbínne psychologického prístupu, teóriou štruktúrnych úrovní osobnosti a ich prepojenia s KPT.
- KPT a psychózy - obsahom seminára je orientácia v dynamike psychotických ochorení, možnosti psychoterapeutického ovplyvnenia modifikovanej KPT v kontexte komplexnej liečby psychóz.
- KPT s deťmi a rodinou - obsahom seminára je orientácia v problematike psychoterapeutickej práce s deťmi a rodinou s využitím prvkov KPT.
- KPT a závislosti - obsahom seminára je orientácia v problematike závislostí z pohľadu hlbínne – psychologického prístupu a možnosti využitia KPT v liečbe a resocializácii závislých.
- KPT a poruchy správania (agresivita) - obsahom seminára je orientácia v problematike agresívneho správania, resp. porúch regulácie impulzov z pohľadu hlbínne – psychologického prístupu a možnosti použitia KPT v procese navodzovania adaptívneho správania sa.
- KPT a sexualita - obsahom seminára je orientácia v problematike vývinu a porúch sexuality z pohľadu hlbínne – psychologického prístupu a možnosti použitia KPT pre facilitovanie adaptability v tejto oblasti.
- KPT a poruchy príjmu potravy - obsahom seminára je orientácia v problematike porúch príjmu potravy z pohľadu hlbínne - psychologického prístupu a možnosti použitia KPT v ich liečbe.
- KPT a psychotrauma - obsahom seminára je orientácia v problematike psychotraumatológie a možnosti použitia KPT pre facilitovanie duševného zdravia traumatizovaných.

Náčuv therapeutickej práce v skupine

Frekventant má možnosť načúvať vedeniu skupiny lektorom KPT a učiť sa reflektovať skupinovú dynamiku a terapeutické vedenie skupiny. Táto skúsenosť je leným z východísk budovania si vlastného terapeutického štýlu. Realizuje sa v závere (5 roku) vzdelávania.

Obsah a rozsah praktických zručností a skúseností:

Zhodné so základným projektom vzdelávania a výcviku.

Naše špecifiká sú:

Ide tu o vlastnú prax s metódou (pod supervíziou) od 3 roku vzdelávania. Dôraz sa kladie na obsiahnutie základných princípov práce s KPT v úzkom prepojení s teoretickými a metodologickými princípmi metódy. Zároveň si frekventant musí zaistiť dostatočnú skúsenosť s ľuďmi aj s najťažšou psychopatológiou, skúsenosť s psychosociálnymi krízami a so spoluprácou s inými odborníkmi. Pre frekventantov, ktorí nepracujú v oblasti psychiatrie je povinných 200 hodín praxe v psychiatrickom zariadení k tomu účelu akreditovanom.

Organizačná forma:

Organizátor modulu:

Slovenská psychoterapeutická spoločnosť, Slovenská spoločnosť pre koncentratívnu pohybovú terapiu,

Miesto konania:

SPIRARE, Americké námestie 3, Bratislava

Lektori:

pre teoretickú časť:

MUDr. Natália Kaščáková

pre praktickú časť:

Mgr. Norbert Uhnák

Zodpovedný:

Za teoretickú časť:

h.doc.prim.MUDr. Jozef Hašto,
PhD., prof.PhDr. Anton Heretik, PhD.,

Za praktickú časť:

Mgr. Norbert Uhnák,
MUDr. Jana Vránová

Časový harmonogram

1 až 2 rok (1 – 4 semester):

Sebaskúsenostná zážiková skupina – 12 seminárov:

1. semester: 3 víkendy po 20 hodín
2. semester: 3 víkendy po 20 hodín
3. semester: 3 víkendy po 20 hodín
4. semester: 3 víkendy po 20 hodín

3 a 4 rok (5 – 8 semester):

Metodológia a teória (špeciálne a teoretické semináre) – 13 seminárov

5. semester: 3 víkendy po 20 hodín
6. semester: 3 víkendy po 20 hodín
7. semester: 3 víkendy po 20 hodín
8. semester: 4 víkendy po 20 hodín

praktikum psychoterapeutickej práce - priebežne, individuálna sebaskúsenostná terapia - priebežne

5 rok (9 – 10 semester):

Supervízia – 10 seminárov

9. semester: 5 víkendov po 20 hodín

10. semester: 5 víkendov po 20 hodín

praktikum psychoterapeutickej práce – priebežne individuálna sebaskúsenostná terapia - priebežne, záverečná skúška

Priebežné hodnotenie:

V súlade so základným projektom vzdelávania a výcviku.

Naše špecifiká:

Začína už v úvode výcviku kandidátskym pohovorom (opísaný vyššie), ďalej pokračuje kontinuálnou ústnou spätnou väzbou pre frekventanta lektormi v priebehu špeciálnych teoretických a metodologických seminárov, špecifickejšie hodnotenie zamerané na praktickú aplikáciu metódy je súčasťou supervízie v závere výcviku. Táto tvorí jadro hodnotenia uchádzača, ktoré sa zhrňuje v písomnom hodnotení jeho záverečnej práce skúšobnou komisiou.

Záverečná skúška:

V súlade so základným projektom vzdelávania a výcviku.

Členmi komisie sú i zástupcovia Nemeckej spoločnosti pre KPT a Rakúskej spoločnosti pre KPT .

Predmetom záverečnej práce je frekventantom predložená práca, ktorá je kazuistickou štúdiou priebehu terapie (terapeutickej skupiny alebo individuálnej psychoterapie). Kandidát v nej dokumentuje teoretické pochopenie problematiky pacienta a praktickú realizáciu priebehu terapie, pričom má byť schopný obhájiť svoju prácu a jej reflexiu vo svetle teoretických vedomostí. Súčasťou skúšky je aj praktická demonštrácia jeho praktických psychoterapeutických kompetencií vo vedení skupiny.

Skúšobná komisia:

Za SPS - v súlade so základným projektom vzdelávania a výcviku. Za KPT - MUDr. N. Kaščáková, Mgr. N. Uhnák

Rozsah zameranie odbornej zdravotníckej praxe:

Min. 200 hod. v súlade so základným projektom vzdelávania a výcviku.

Súčasný stav špecialistov v odbore:

V súčasnosti sú v Zozname psychoterapeutov SR zapísaných 3 špecialisti v KPT (Mgr.Norbert Uhnák, MUDr.Natália Kaščáková, Mgr.Petra Dvorecká)

Predpokladané zdroje financovania:

V súlade so základným projektom vzdelávania a výcviku.

Protokoly o hodnotení vedomostí a praktických zručností:

V súlade so základným projektom vzdelávania a výcviku.

Literatúra

doporučená v súlade so základným projektom.

Literatúra pojednávajúca o KPT:

Gräffová, Ch.: Koncentratívni pohybová terapia, Sdružení Podané ruce, Nakladatelství Albert Boskovice, 1999

Hochgerner, M., Pokorný, V. editori: Koncentratívna pohybová terapia v teórii a praxi, 233 strán, F Trenčín, 2003

Konzentratívna Bewegungstherapie Zeitschrift des DAKBT und ÓAKBT, Nr.20, 1991

Konzentratívna Bewegungstherapie Zeitschrift des DAKBT und ÓAKBT, Nr.33, 2003

Konzentratívna Bewegungstherapie Zeitschrift des DAKBT und ÓAKBT Index, 25. Jahrgang, 2003

Hochgerner, Markus., Wildberger, E.: Was heilt in der Psychotherapie? Überlegungen zur Wirksamkeitsforschung und Methodenspezifische Denkweisen, FACULTAS, 1998

Hochgerner, M., Wildberger, E.: Die Gruppe in der Psychotherapie, FACULTAS, 1994

Schreiber - Willnow, K.: Körper - selbst - und Gruppenerleben in der Stationären Konzentrativen Bewegungstherapie, Psychosozial – Verlag, 2.Auflage, 2000

Becker, H.: Psychoonkologie, 1986

Becker, H., Lúdeke,: Psychosomatische Medizin, 3.Auflage, 1997

Henqstenberg, E: Entfaltungen, 1991

Hochgerner, M., Wildberger, E.: Frühe Schädigungen, späte Störungen, FACULTAS – Universitätsverlag Wien, 2. Auflage, 1998

Weixelbaumer, R. (Hrsq.)Elber M., Baier Ch.: Out of Balance Konzentratívna

Bewegungstherapie für Kinder, Österreichisches Literaturforum, Kremser

Wissenschaftliche Reihe, 1999

Ostatná relevantná literatúra:

Argelander, H.: Prvé interview v psychoterapii. 82 strán. Ako viesť prvý rozhovor v psychodynamickú psychoterapii, čo si všimáme, ako tvoríme hypotézy o pacientovom probléme.

Blaser A., et al. : Na problém orientovaná psychoterapia. Koncept integrovanej krátkodobej psychoterapie. 302, strán.. Čo je dôležité v krátkodobej psychoterapii? Odpoveď na túto otázku nájdú rôzne zameraní psychoterapeuti, psychiatri, psychológovia; zaujme ako začiatočníkov, tak aj pokročilých, psychoterapeutov.

Bleuler E. a M. : Učebnica psychiatrie. 356 strán. Jedna z najslávnejších učebníc

psychiatrie.

Bohus M.: Hraničná porucha osobnosti. Pokroky v psychoterapii. Cca 130 strán. Diagnostika, utváranie vzťahu a konkrétne terapeutické techniky empiricky overeného integratívneho, „dialekticko-behaviorálneho“ prístupu. Pripravované vydanie, 2004

Dührssen A: Dynamická psychoterapia. 118 strán. Príručka hlbinne orientovaného prístupu k pacientom.

Dührssen, A.: Biografická anamnéza z hlbinne-psychologického aspektu. 94 strán. Ako súvisí história pacientovho života s jeho ťažkosťami?

Dulcan M.K., D.R.Martini: Detská a dorastová psychiatria. Stručný sprievodca. 280 strán.

Prvá monografia v tejto oblasti v slovenskom jazyku. Suverénny prehľad od amerických pedopsychiatrov na vysokej odbornej úrovni.

Hahlweg K. a M. Dose : Schizofrénia. Terapeutická príručka. 122 strán. Určená terapeutom, ktorí sa starajú o liečbu pacientov so schizofrenickým ochorením.

Mentzos S.: Psychodynamické modely v psychiatrii. Cca 140 strán. Konfliktový model a psychotická dynamika. Individuálna psychoterapia pri psychotických poruchách. Psychodynamika afektívnych porúch. Poruchy osobnosti. To sú názvy niektorých kapitol jedinečnej knihy nemeckého psychiatra a psychoanalytika gréckeho pôvodu. Pripravované vydanie, 2004

Schlegel L.: Základy hlbinej psychológie s osobitným zreteľom na neurozológiu a psychoterapiu. Teória obrany pri neurózach. Prístup z hľadiska psychológie pudov a potrieb. Význam sociálnej frustrácie. Cca 600 strán. Najdôležitejšie poznatky a koncepty, o ktoré sa opierajú psychodynamické psychoterapie. Pripravované vydanie, 2004

Mentzos S: Rozumíme sami sobě ?

Erikson, E.H.: Dětství a společnost. Argo, Praha, 2002

Freud, S.: Tři pojednání k teorii sexuality. In: vybrané spisy III. Avicenum, Praha, 1971

Hašto, J.. Vzťahová väzba. Trenčín: Nakladateľstvo F, 2005

Piaget, J., Inhelderová, B.: Psychológia dieťaťa. Sofa, Bratislava, 1993

Adler, A.: Porozumění životu. Úvod do individuální psychologie. Aurora, Praha, 1999

Appignanesi, R., Zarate O.: Freud pro začátečníky. Ando publishing, Brno, 1995

Beck, D.: Krátkodobá psychoterapia. Úvod. PO NsP, Trenčín, 1993

Berne, E.: Jak si lidé hrají. Dialog, 1992

Blanckovi, G. a R.: Ego-psychologie: Teorie a praxe. Psychoanalytické nakladatelství J.

Kocourek, Praha 1992

Boss, M.: Nárýs medicíny a psychologie. Svazek první. J&J, 1992

Boss, M.: Nárýs medicíny a psychologie, Svazek druhý. J&J, 1992

Freud, S.: Podoby psychoanalýzy. Slovenský spisovateľ, Bratislava, 2003

Freud, S.: Sebrané spisy Sigmunda Freuda. Spisy z let 1904-1905.

Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha, 2000

Freud, S.: Sebrané spisy Sigmunda Freuda. Patologie všedního života. Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha, 1996

Freud, S.: Sebrané spisy Sigmunda Freuda. Nová řada přednášek k úvodu do psychoanalýzy. Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha 1997

Freud, S.: Sebrané spisy Sigmunda Freuda. Přednášky k úvodu do psychoanalýzy.

Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha, 1997

Freud, S.: Sebrané spisy Sigmunda Freuda. Spisy z pozůstalosti 1892-1938.

Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha, 1996

Freud, S.: Sebrané spisy Sigmunda Freuda. Totem a tabu. Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha, 1997

Freud, S.: Vybrané spisy I. Přednášky k úvodu do psychoanalýzy. Nová řada přednášek k úvodu do psychoanalýzy. Avicenum, Praha, 1969

Freud, S.: Psychoanalytické chorobopisy. Danubiapress, Bratislava, 1994

Freud, S.: Mojžiš a monoteizmus. Danubiapress, Bratislava, 1995

Freud, S.: Vzpomínka z dětství Leonarda da Vinci. Orbis, Praha, 1991

Freud, S.: Spomienka z detstva Leonarda da Vinci. Slovenský Spisovateľ, Bratislava, 2001

Freud, S.: O člověku a kultuře. Odeon, Praha, 1990

Freud, S.: Psychológia masy a analýzy. Ja. Archa, Bratislava, 1996

Freud, S.: O lásce a sne. Slovenský spisovateľ, Bratislava, 2002

Freud, S.: Umenie a psychoanalýza. Slovenský spisovateľ, Bratislava, 2000

Freud, A.: Zur Psychoanalyse der Kindheit. Die Harward-Vorlesungen. Fischer taschenbuch, Frankfurt am Main, 1993

- Freudová, A.: Ego a obranné mechanismy. PO NsP, Trenčín, 1992
- Fromm, E.: Mít nebo být? Aurora, Praha, 2001
- Fromm, E.: Člověk a psychoanalýza. Aurora, Praha, 1997
- ženy. Aspekt, Bratislava, 2002
- Horneyová, K.: Neuróza a lidský růst. Zápas o seberealizaci. Triton, Pragma, Praha, 2000
- Jung, C.G.: Výbor z díla. Svazek I. Základní otázky analytické psychologie a psychoterapie v praxi. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 1996
- Jung, C.G.: Výbor z díla. Svazek II. Archetypy a nevědomí. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 1997
- Jung, C.G.: Výbor z díla. Svazek III. Osobnost a přenos. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 1998
- Jung, C.G.: Výbor z díla. Svazek IV. Obraz člověka a obraz Boha. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 2001
- Jung, C.G.: Výbor z díla. Svazek V. Snové symboly individuálního procesu. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 1999
- Jung, C.G.: Výbor z díla. Svazek VI. Představy spásy v alchýmii. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 2000
- Jung, C.G.: Duše moderního člověka. Atlantis, Brno, 1994
- Jung, C.G.: Člověk a duše. Academia, Praha, 1995
- Jung, C.G.: Archetypy a kolektivní nevědomie. I.část. Knižná dielňa Timotej, Košice, 1992
- Jung, C.G.: Archetypy a kolektivní nevědomie. II.část. Knižná dielňa Timotej, Košice, 1992
- Jung, C.G.: Tajemno na obzoru. O fenoménech ufo a mimozemských jevech. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 1999
- Jung, C.G.: Mandalý. Obrazy z nevědomí. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 1998
- Jung, C.G.: Analytická psychologie. Její teorie a praxe. Academia, Praha, 1993
- Hopcke, R.H.: Průvodce po sebraných spisech C.G. Junga. Nakladatelství Tomáše Janečka, Brno, 1993
- Kastová, V.: Krize a tvořivý přístup k ní. Portál, Praha, 2000

- Kocourek, J.: Horizonty psychoanalýzy. Psychoanalytické nakladatelství, J. Kocourek, Praha, 1992
- Kohut, H.: Obnova self. Psychoanalytické nakladatelství, J. Kocourek, Praha, 1991
- König, K.: Praxis der psychoanalytischen Therapie. Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen, 1991
- König, K.: Gegenübertragungsanalyse. Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen, 1993
- König, K.: Einführung in die psychoanalytische Krankheitslehre. Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen, 1997
- König, K.: Abwehrmechanismen. Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen, 1996
- Laing, R.D.: Rozdělené self. Existenciální studie o duševním zdraví a nemoci. Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha, 2000
- Laplanche, J., Pontalis, J.B.: Psychoanalytický slovník. Veda, SAV, Bratislava, 1996
- Mentzos, S.: Dynamika duševní nemoci. Praha: Portál 2004
- Mitchell, S., Blacková, M.J.: Freud a po Freudovi. Triton, Praha, 1999
- Mitchel, S.A.: Ovlivňování a anatomie v psychoanalýze. Triton, Praha, 2002
- Poněšický, J.: Úvod do moderní psychoanalýzy. Triton, Praha, 2003
- Reich, W.: Funkce orgasmu. Concordia, Praha, 1993
- Sayersová, J.: Matky psychoanalýzy. Triton, Praha, 1999
- Schlegel, L.: Základy hlbinnej psychológie. Diel I. Teória obrany a neuróz. ODZ, Trenčín, 1989
- Schlegel, L.: Základy hlbinnej psychológie. Diel II. Prístup z hľadiska psychológie pudov a potrieb. ODZ, Trenčín, 1993
- Schlegel, L.: Základy hlbinnej psychológie. Diel III. Význam sociálnej frustrácie v hlbinnej psychológii. ODZ, Trenčín, 1988
- Široký, H.: Meze a obzory psychoanalýzy, Triton, Praha, 2001
- Thomä, H., Kächele, H.: Psychoanalytická praxe. 1. teorie. Mach, Hradec Králové, 1993
- Thomä, H., Kächele, H.: Psychoanalytická praxe. 2. praxe. Palliata, Praha, 1996
- Winnicott, D.W.: Lidská přirozenost. Psychoanalytické nakladatelství J. Kocourek, Praha, 1998
- Baštecký J., Šavlík J., Šimek J.: Psychosomatická medicína. Grada Avicenum, Praha, 1993

- Bräutigam W.: Reakcie- neurózy-poruchy osobnosti. PO NsP, Trenčín, 1993
- Cooper P.J.: Mentální bulimie a záchvatové přejídání. Jak se uzdravit. Votobia, Olomouc, 1995
- Danzer G.: Psychosomatika. Celostný pohled na zdraví těla a duše. Portál, Praha, 2001
- Poněšický J.: Neurózy, psyhosomatická onemocnění a psychoterapie. So závěrečným příspěvkem J. Růžičky a J. Šavlíka. Triton, Praha, 1999
- Poněšický J.: Psychosomatika pro lékaře, psychoterapeuty a laiky. Triton, Praha, 2002
- Praško J.: Poruchy osobnosti. Portál, Praha, 2003
- Praško J.et al: Somatomorfí poruchy. Galén, Praha, 2002
- Rief W., Hiller W.: Somatizačná porucha a hypochondria. Vydavateľstvo F, Trenčín, 2002
- Riemann F.: Základní formy strachu. Portál, Praha, 1998
- Robinson D.J.: Poruchy osobnosti podľa DSM-IV vysvetlené. Vydavateľstvo F, Trenčín 2001
- Röhr H.P.: Hraniční porucha osobnosti. Portál, Praha, 2003
- Schwidder W.: Klinika neuróz. NsP, Trenčín, 1993